

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 7 februari 2017

met betrekking tot de toelating tot aanleg van een directe lijn tussen een windturbine en het distributiecentrum van Ikea te Genk, gelegen aan de Mercuriuslaan 2

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt,

Gelet op 1.1.3, 30°/1 en 101°/2, art. 4.5.1. en 4.7.1. Energiedecreet;

Gelet op het Technisch Reglement voor Distributie van Elektriciteit;

Gezien de aanvraag van IKEA Belgium nv, Weiveldlaan 19, 1930 Zaventem, ontvangen op 12 januari 2017, tot toelating van de aanleg van een directe lijn tussen een te installeren windturbine met een vermogen van 2 MW en de bestaande gebouwen van het distributiecentrum van IKEA Distribution Benelux nv, gelegen aan de Mercuriuslaan 2 te 3600 Genk (hierna 'Afnemer');

Gezien het advies van Infrac van 23 januari 2017;

Overwegende dat de directe lijn zich niet situeert op verschillende kadastrale percelen die in handen van dezelfde persoon als eigenaar, opstalhouder of concessiehouder, zodat het om een directe lijn gaat gelegen buiten "eigen site" zoals gedefinieerd in art. 1.1.3, 30°/1 van het Energiedecreet;

Dat immers, naast de kadastrale percelen in eigendom van de Afnemer (percelen 1X7 en 2S149) ook een openbare weg, meer bepaald de Mercuriuslaan, betrokken is zodat een perceel betrokken is dat geen kadastraal perceel is¹, zodat geen sprake kan zijn van aaneensluitende *kadastrale* percelen;

Overwegende dat conform art. 4.5.1 van het Energiedecreet de betrokken distributienetbeheerder om advies gevraagd werd; dat dit Inter-energa betreft, die een beroep doet op werkmaatschappij Infrac;

Overwegende dat de VREG, conform art. 4.5.1 Energiedecreet, bij de beoordeling van een aanvraag tot toelating voor de aanleg van een directe lijn rekening houdt met (1°) de risico's inzake inefficiëntie, (2°) de risico's inzake veiligheid, (3°) de impact op de nettarieven, (4°) de waarborg van de rechten van afnemers, alsook (5°) de eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden; dat de criteria hierna opeenvolgend besproken worden;

1° Risico's inzake inefficiëntie

Overwegende dat de distributie van zelf opgewekte stroom via directe lijn een wijze van distributie van elektriciteit naast het bestaande distributienet is;

Dat omwille van een efficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet de aanleg van parallelle distributienetten vermeden moet worden en gewaarborgd moet worden dat het bestaande distributienet zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt;

Dat de verplichtingen van beheerders van distributienetten en de rechten die de op deze netten aangesloten afnemers hebben immers grote investeringen vergen;

¹ Openbare wegen, waterlopen, enz. zijn ongenummerde percelen. Ongenummerde percelen zijn geen kadastrale percelen, want elk kadastraal perceel draagt per definitie een kadastraal perceelnummer waarmee het kadastraal geïdentificeerd kan worden, en waarmee het opgenomen kan worden in de alfanumerieke database en waardoor er een kadastraal inkomen aan kan worden toegekend.

Dat de tendens naar schaalvergroting (creatie van werkmaatschappijen, het opgaan van gemeentelijke regies in grotere netbeheerders) in de sector van elektriciteitsdistributie erop wijst dat deze investeringen aanzienlijk zijn;

Overwegende dat de Afnemer momenteel aangesloten is op het distributienet;

Overwegende dat ruim drie vierden van de door de windturbine opgewekte stroom geïnjecteerd zou worden op het net, en dus niet lokaal verbruikt;

Overwegende dat uit het advies van de distributienetbeheerder blijkt dat de aanleg van de directe lijn geen impact, noch positief, noch negatief, heeft op de efficiënte werking van het distributienet;

Overwegende dat, immers, de lijn van het 10 kV-distributienet waarop de windturbine zou kunnen aansluiten, zich bevindt in de Transportlaan; dit net maakt ter hoogte van de Mercuriuslaan (alwaar de Afnemer zich bevindt) een lus: het net van de Transportlaan loopt de Mercuriuslaan in tot op het eind van deze laan, en keert daarna terug naar de Transportlaan;

Dat hierdoor, ongeacht of de windturbine rechtstreeks op het net wordt aangesloten, dan wel op de binneninstallatie van Afnemer –dus via directe lijn- wordt gekoppeld, de lus in de Mercuriuslaan gebruikt wordt;

Dat de huidige beschikbare capaciteit van het distributienet 2 MVA is, en deze capaciteit volledig wordt ingenomen in beide situaties;

Dat er bijgevolg geen risico op een inefficiënte gebruik van het distributienet is;

2° Risico's inzake veiligheid

- art. III.5.1.3 TRDE

Overwegende dat op grond van art. III.5.1.3 TRDE installaties gelegen achter verschillende toegangspunten zonder expliciete toestemming van de distributienetbeheerder op geen enkele manier met elkaar verbonden mogen worden;

Dat het geheel van gebouwen van de Afnemer, alsook de windturbine, via één toegangspunt van de Afnemer tot het distributienet met het net verbonden zouden worden;

Dat door aanleg van de gevraagde directe lijn er bijgevolg geen sprake zou zijn van twee installaties gelegen achter verschillende toegangspunten op hetzelfde net, die via directe lijn met elkaar verbonden zullen zijn;

- kruising andere netinfrastructuur

Overwegende dat bij aanleg van de directe lijn openbaar domein gekruist moet worden;

Dat het handelt over een openbare weg die loodrecht gekruist moet worden;

Dat langsheen deze openbare weg bestaande netinfrastructuur aanwezig kan zijn of in de toekomst aangelegd kan worden;

Dat de aanleg van een elektrische lijn dan ook enkele veiligheidsrisico's met zich meebrengt, aangezien aanwezig of later aan te leggen nutsleidingen van de distributienetbeheerder gekruist moet worden;

Overwegende dat uitgegaan moet worden van het feit dat het openbaar domein per definitie 'voor het gebruik van allen' is, en dus ook gebruikt wordt voor infrastructuur die allen dienen, zoals nutsleidingen;

Dat deze directe lijn dan ook in de onmiddellijke nabijheid van andere nutsvoorzieningen, zoals kabels behorende tot het elektriciteitsdistributienet, zou worden aangelegd;

Dat de aanleg van elektriciteitsleidingen door derden, op openbaar domein, hierdoor een veiligheidsrisico teweeg kan brengen;

Dat aannemers die werken uitvoeren op het openbaar domein, en hiertoe de openbare nutsleidingen lokaliseerden, immers het risico kunnen lopen de aanwezigheid van een private kabel over het hoofd te zien, met niet alleen risico op beschadiging van deze kabel, maar ook op letsel bij de aannemer;

Dat het particuliere belang bij de aanleg van elektrische kabels, door derden, en enkel dienstig voor deze derden, niet opweegt tegen het algemene belang van de veiligheid;

Dat het veiligheidsrisico weliswaar al deels beperkt is als gevolg van de verplichte registratie van elke kabel en leiding in het KLIP (Kabel- en Leidinginformatieportaal); dat de aanlegger van de directe lijn in zijn aanvraag ook expliciet verklaart kennis te hebben van deze registratieplicht, en dus verantwoordelijk is voor alle gevolgen van een niet-registratie;

Dat wel begrijpelijk is dat de veiligheid van aannemers op het openbare domein zo goed mogelijk gegarandeerd moet zijn; dat netbeheerders dan ook veeleer weigerachtig zijn om, ondanks het KLIP, private kabels en leidingen aangelegd te zien op openbaar domein, zoals ook blijkt uit het advies van de netbeheerder in dit dossier;

Dat de kenbaarheid van de aanwezigheid van elektrische kabels, krachtens het KLIP, nog niet verhindert dat de fysieke aanwezigheid van die kabels in de onmiddellijke omgeving (langsheen of kruisend) van elektrische kabels van de distributienetbeheerder leidt tot veiligheidsproblemen;

Dat er bijvoorbeeld een snelle interventie vereist is na beschadiging, waarbij de elektriciteitsdistributienetbeheerder het best geplaatst is voor het snel veiligstellen van elektrische kabels gelegen in de sleuf met nutsvoorzieningen;

Dat er ook ten allen tijde absolute zekerheid moet zijn omtrent de vraag of dat de elektrische kabels spanningsloos zijn als het personeel van de distributienetbeheerder onderhouds- of herstellingswerken moet uitvoeren aan zijn distributienet;

Dat bij aanleg van elektrische kabels die niet beheerd worden door de netbeheerder, omwille van exploitatieveiligheid, daarom een minimale afstand ten opzichte van de elektrische kabels van de distributienetbeheerder gerespecteerd moet worden;

Dat de beschikbare sleufbreedte die –meestal op openbaar domein- gemaakt wordt voor aanleg van de nutsvoorzieningen echter beperkt is;

Dat, behoudens indien de elektrische kabels op voldoende afstand van de publieke nutsvoorzieningen kunnen worden aangelegd – zoals bij kruising middels een voldoende diepe onderboring - de beperkte sleufbreedte en de nood aan efficiënt gebruik ervan voor gevolg heeft dat de kabels binnen de veiligheidsperimeter van publieke kabels gelegen zijn;

Overwegende dat er bij de aanleg van de directe lijn, voor zover en in de mate dat deze in de onmiddellijke nabijheid van publieke nutsvoorzieningen wordt aangelegd - wat meestal het geval is bij aanleg op of met kruising van openbaar domein - veiligheidsrisico's rijzen;

Dat deze veiligheidsrisico's echter te ondervangen zijn mits het bepalen van specifieke voorwaarden, zoals technische specificaties van het materiaal en configuratie (zoals bijvoorbeeld labeling van kabels), en afspraken met betrekking tot beheers- en exploitatietaken, zoals, bijvoorbeeld, inzake het toegangsrecht van de distributienetbeheerder tot de (kop)cabines van de producent en Afnemer;

Dat in geval van een loodrechte kruising, *quod in casu*, dergelijke voorwaarde erin kan bestaan dat de onderboring van de openbare weg voldoende diep onder de bestaande netinfrastructuur gebeurt, en de kabel voldoende ver van de rooilijn bovengronds komt;

Overwegende dat de directe lijn de openbare weg loodrecht zal kruisen middels een onderboring op meer dan 2,5 meter diepte, de veiligheidsrisico's uitgesloten zijn.

3° Impact op de nettarieven

Overwegende dat de exploitatie van directe lijnen inhoudt dat de netbeheerder een deel van de bijdragen in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen (ODV) verliest; dat bijgevolg de distributienettarieven voor de overige netgebruikers verhogen, in de mate dat een deel van deze kosten voor de netbeheerder vaste kosten zijn die niet proportioneel verminderen bij het verlies van bepaalde klanten;

Dat in deze de exploitatie van de beoogde directe lijnen beoogt de lokaal geproduceerde energie vanuit twee productie-installaties in eerste instantie door het eigen bedrijf te verbruiken;

Dat hierdoor minder elektriciteit afgenomen en geïnjecteerd zou worden op het net door de lokale productie en de directe afname ervan;

Dat bijgevolg de Afnemer de door hem te betalen nettarieven kan beperken, en de netbeheerder de bijdrage in zijn kosten voor het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen ziet dalen;

Overwegende dat het inkoppelen van een productie-installatie op de installatie van een afnemer steeds een impact heeft op de nettarieven in die zin dat hierdoor een deel van de nettarieven vermeden wordt;

Dat dit, gelet op de huidige tariefstructuur, weliswaar eigen is aan elke rechtstreekse afname van stroom van een productie-installatie via directe lijn, en daarmee gepaard gaande verminderde injectie op het net, enerzijds, en verminderde afname van het net, anderzijds;

Dat deze impact op de tarieven en daarmee de inkomsten van de netbeheerder echter louter inherent is aan de aanleg van een directe lijn en de bestaande tariefstructuur;

4° Rechten van de Afnemer

Overwegende dat, bij beoordeling van dit criterium, nagegaan wordt of en in welke mate bij aanleg van een directe lijn de rechten van de afnemer(s) gevrijwaard worden;

Overwegende dat de Afnemer een eigen aansluiting op, en dus toegang tot, het net heeft en zal behouden, en op diezelfde aansluiting ook de windturbine zal worden aangesloten;

Dat de Afnemer de rechten die voortkomen uit een rechtstreekse toegang tot het distributienet behoudt;

Dat hij dan ook geen rechten verliest door de verbinding, via directe lijn, met de windturbine;

Overwegende dat de rechten van de Afnemer gevrijwaard zijn;

5° Eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden

Overwegende dat bij beoordeling van een aanvraag tot toelating van de aanleg van een directe lijn rekening gehouden wordt met de toegankelijkheidsmogelijkheid van de afnemer tot het net;

Dat het feit dat de productie-installatie, of de afnemer, niet aangesloten kan worden, of de voorwaarden voor aansluiting technisch of economisch onredelijk zijn, een relevant element is voor een eventuele toelating van de aanleg van een directe lijn;

Overwegende dat de bestaande gebouwen van de Afnemer reeds aangesloten zijn op het net;

Overwegende dat er geen weigering van een aansluiting, of een gebrek aan aanbod tot aansluiting op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden voorligt;

Algemene conclusie

Overwegende dat geconcludeerd kan worden dat de aanleg en exploitatie van de directe lijn geen risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet teweegbrengt, de rechten van de Afnemer gewaarborgd zijn, er geen impact op de nettarieven is die niet louter inherent is, en er een beheersbaar veiligheidsrisico rijst;

Beslist:

Enig artikel. de toelating voor aanleg van de directe lijnen tussen een windturbine en het distributiecentrum van Ikea gelegen aan de Mercuriuslaan 2 3600 Genk, te verlenen.

Voor de VREG

Brussel,

Thierry Van Craenenbroeck
Waarnemend Gedelegeerd Bestuurder